ԱՋԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh -22052 Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, ԺԱ. Տարի, Թիւ 504, Ուրբաթ, 30 ՕԳՈՍՏՈՍ, 2019

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ՔՈՒԷԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՈՐԴԻ ՊԱՇՏՕՆԻՆ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ՀՈԳԵ. Տ. ՊԵՏՐՈՍ ՎՐԴ. ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆԸ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի Հայրապետական տնօրինումով, Հոգշ. Տ. Պետրոս Վրդ. Մանուէլեան Կաթողիկոսական Փոխանորդ նշանակուեցաւ Քուէյթի եւ շրջակայից Հայոց Թեմին։ Հայր սուրբը շուտով պիտի մեկնի Քուէյթ թեմական ծառայութեան լծուելու։

Պետրոս Վրդ. Մանուէլեան Անթիլիասի Մայրավանքէն ներս վարած է զանազան պաշտօններ եւ վերջին տարիներուն յատկապէս ստանձնած էր Կաթողիկոսարանի Տեղեկատուական բաժանմունքի վարիչի պաշտօնը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ...2

ՀՄԸՄ-Ի ԱՐՑԱԽԻ ՄԵԿՈՒՍԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ԱՌԱՋԻՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ՓԱԿՈՒՄԸ...3

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ...6

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ...9

ՈՒՂԵՂԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ ԽԹԱՆՈՂ ՈՒՏԵԼԻՔՆԵՐ...14

ՄԱՍԻՍՆ Ի ՎԵՐ...16

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Վարչապետ Փաշինեան. «Հայաստան Ռազմական Առումով Պէտք Է Դառնայ Արդիւնաբերական Երկիր»

28 Օգոստոսին Ռազմաարդիւնաբերողներու միութեան եւ ռազմաարդիւնաբերական ոլորտի ընկերութիւններու ղեկավարներուն հետ ունեցած հանդիպումին ընթացքին Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան յայտարարեց, որ Հայաստան պէտք է ռազմական առումով դառնայ արդիւնաբերական երկիր, որովհետեւ այս բնագաւառը զանազան կարեւորութիւններ ունի:

«Ռազմաարդիւնաբերական համալիրը մեզի համար ունի քանի մը կարեւոր առանցքային նշանակութիւն, որոնք բոլորն ալ ունին ռազմավարական բնոյթ: Առաջինը, որ մեր երկիրը պէտք է ունենայ ուժեղ ռազմաարդիւնաբերական համալիր, եւ ատիկա կը բխի անվտանգային այն միջավայրէն, որուն մէջ մենք այսօր կը գտնուինք. մեր երկրի անվտանգութեան կարիքները ակնյայտօրէն այդ մտքին կը մղեն», ըսաւ վարչապետը:

Ըստ Փաշինեանի, երկրորդ կարեւոր հանգամանքը Հայաստանի տնտեսութեան զարգացումն է, Հայաստանի մէջ նոր աշխատատեղերու ստեղծումը եւ Հայաստանը բարձր որակաւորում ունեցող աշխատուժի երկիր դարձնելու տեսլականը:

«Իսկ ռազմաարդիւնաբերական համալիրը ոլորտ մըն է, ուր բանուորէն սկսեալ կ՛ենթադրէ որակաւորում: Եւ, վստահաբար, արտահանման ռազմավարութիւնը մեզի համար նոյնպէս շատ կարեւոր է, եւ մեր ռազմավարական ուղղութիւնը պէտք է ըլլայ այնպէս, որ Հայաստանի ռազմաարդիւնաբերական համալիրը պէտք է արտաքին շուկաներու վրայ աշխատելու կարելիութիւն ունենայ», նշած է ան:

Փաշինեանին համաձայն, մինչեւ այդ նպատակներուն հասնիլը, պէտք է ներքին շուկայ ապահովել ռազմաարդիւնաբերական համալիրին համար: Պէտք է պետական պատուէրներ ապահովել, որպէսզի համալիրը կարողանայ ապրիլ, ոտքի կանգնիլ, զարգանալ եւ մրցունակ ըլլալ:

Նախագահ Սահակեան Մասնակցեցաւ Միջազգային Գիտաժողովի Բացման Հանդիսութեան

Արցախի Հանրապետութեան նախագահ Բակօ Սահակեան 26 Օգոստոսին «Մատենադարան-Գանձասար» գիտամշակութային կեդրոնին մէջ մասնակցեցաւ «Հայոց արեւելից կողմանք. պատմութիւն եւ մշակոյթ» խորագիրով հայագիտական միջազգային գիտաժողովի բացման հանդիսաւոր արարողութեան:

Բացման հանդիսութեան ներկայ եղած են Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ արք. Մարտիրոսեան, արտաքին գործոց նախարար Մայիս Մայիլեան, մշակոյթի, երիտասարդութեան հարցերու եւ զբօսաշրջութեան նախարար Լեռնիկ Յովհաննիսեան, կրթութեան, գիտութեան եւ մարմնակրթութեան նախարար Նարինէ Աղաբալեան, գիտնականներ, մտաւորականներ եւ հիւրեր:

Այս առիթով արտասանած ողջոյնի իր խօսքին մէջ նախագահ Սահակեան կարեւոր նկատեց համաժողովին գիտագործնական նշանակութիւնը՝ նշելով, որ նման նախաձեռնութիւններ առիթ կու տան աւելի առարկայական եւ ենթակայական ձեւով ուսումնասիրելու մեր պատմութեան էջերը, վեր առնելու տարբեր զարգացումներու պատճառահետեւանքային կապը եւ զայն ներկայացնելու միջազգային հանրութեան ուշադրութեան:

«Եւ ատիկա կարեւոր է յատկապէս այսօր, երբ կան երկիրներ ու շրջանակներ, որոնք կը ցուցաբերեն քաղաքականացուած մօտեցում պատմական փաստերու նկատմամբ՝ փորձ կատարելով վերաշարադրել պատմութիւնը եւ անիկա ներկայացնել նեղ շահադիտական տեսանկիւնէ, աղաւաղուած ձեւով: Այս բոլորին պատասխանելու լաւագոյն միջոցը այսպիսի ձեռնարկներու կազմակերպումն է նման ձեւաչափով եւ օրակարգով», ընդգծեց նախագահ Սահակեան:

ՀՄԸՄ-ի Արցախի Մեկուսի Մասնաճիւղի Առաջին Բանակումի Փակում

Ասկերանի շրջանի Պատարա համայնքի տարածքին մէջ կազմակերպուած Հայ մարմնակրթական ընդհանուր միութեան Արցախի մեկուսի մասնաճիւղի առաջին բանակումը 27 Օգոստոսին աւարտեցաւ:

Փակման արարողութեան ներկայ էին ՀՅԴ Արցախի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Դաւիթ Իշխանեան, Կեդրոնական կոմիտէի անդամներ Արթուր Մոսիեան, Սերկէյ Շահվերդեան, Վահագն Դադայեան, ՀՄԸՄ-ի Արցախի մեկուսի մասնաճիւղի ատենապետ Վրէժ Ասմարեան, բանակումի մասնակիցներուն ծնողներն ու հարազատները:

Այս առիթով արտասանած իր խօսքին մէջ Դաւիթ Իշխանեան ըսաւ, թէ բանակումը Պատարա գիւղին մէջ կայացնելը պարզ զուգադիպութիւն չէ, արդարեւ, հոն գտնուող Լեսնոյ գիւղը

ազատագրուած այն գիւղերէն է, որուն ազատագրութեան մասնակցած են սփիւռքէն եւ Հայաստանէն ՀՄԸՄ-ականներ:

«Այս բանակումը բոլորին կողմէ նոյն ձեւով կը մեկնաբանուի՝ կազմակերպուած փոքր բանակ: ՀՄԸՄ-ի Արցախի մեկուսի մասնաճիւղի առաջին բանակումով կը դրուի սկիզբ մը, որ ետդարձ չունի», շեշտեց Իշխանեան:

Վրէժ Ասմարեան շնորհակալութիւն յայտնեց բանակումի իրականացման օժանդակած անձերուն՝ նշելով, որ այդ բանակումով գրուեցան Արցախի ՀՄԸՄ-ի 111-րդ մասնաճիւղի պատմութեան առաջին էջերը:

ՀՄԸՄ-ի 111-րդ մասնաճիւղի աշխատանքները հունաւորելու նպատակով Լիբանանէն Արցախ գործուղուած Նարեկ Հաննէեան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ ՀՄԸՄ-ի համար Արցախի մէջ մասնաճիւղի հիմնումին ունեցած կարեւորութեան: «Բանակումին մասնակից Արցախի պատանիները արդարացուցին մեր սպասումներն ու յոյսերը: Ես վստահ եմ, որ քանի մը տարի ետք Արցախի մասնաճիւղը ՀՄԸՄ-ի ամէնէն հզօր մասնաճիւղերէն մէկը պիտի ըլլայ», շեշտեց ան:

Փակման արարողութեան ընթացքին բանակումի մասնակիցներուն յանձնուեցան հաստատագիրներ:

Տիգրան Խաչատրեան. «Կառավարութեան Նպատակն Է Բացառել Փտածութեան Որեւէ Դրսեւորում Պետական-Մասնաւոր Յարաբերութեան Մէջ»

Հայաստանի տնտեսութեան նախարար Տիգրան Խաչատրեան հանդիպում ունեցաւ Իրան-Հայաստան առեւտրական պալատի ներկայացուցիչներուն հետ, որոնց ներկայացուց Հայաստանի տնտեսութեան առանձնայատկութիւնները:

Հայաստանի մէջ իրանեան գործարարութեան աշխուժացման առումով նախարարը կարեւոր նկատեց Հայաստանի աշխարհագրական դիրքը եւ երկու երկիրներուն միջեւ առկայ մշակութային ընդհանրութիւնները: Ըստ նախարարին, մէկ կողմէ հայ գործարարներու գիտելիքները եւ պատկերացումները իրանական տնտեսութեան վերաբերեալ, միւս կողմէ ռուսական տնտեսական միջավայրին անոնց ունեցած ծանօթութիւնը կրնան խիստ արդիւնաւէտ ըլլալ համագործակցութեան համար:

Խաչատրեան կարեւոր նկատեց նաեւ Իրանի եւ Եւրասիական տնտեսական միութեան (ԵՏՄ) միջեւ կնքուած ազատ առեւտուրի ժամանակաւոր համաձայնագիրի առկայութիւնը՝

ներկայացնելով ԵՏՄ-ին Հայաստանի անդամակցութեան արդիւնքները եւ բացուող տնտեսական հեռանկարները: Ան նաեւ անդրադարձաւ Հայաստանի տնտեսական միջավայրին:

Իրան-Հայաստան առեւտրական պալատի վարչութեան նախագահ Հերուիկ Էարիջանեան շնորհակալութիւն յայտնեց նախարար Տիգրան Խաչատրեանին եւ Իրանի մէջ Հայաստանի դեսպան Արտաշէս Թումանեանին՝ ընդգծելով նախարարութեան հետ կայացած քննարկումներուն կարեւորութիւնը:

Պալատի ներկայացուցիչները նախարարին հարցումներ ուղղեցին Հայաստանի մէջ գործարար գործունէութիւն ծաւալելու առանձնայատկութիւններուն, մաքսային ընթացակարգերուն, հարկային կարգաւորումներուն վերաբերեալ:

Տիգրան Խաչատրեան նախարարութեան իրաւասու պաշտօնեաներուն յանձնարարեց պատուիրակութեան՝ Հայաստան գտնուած օրերուն հետամուտ ըլլալ զանոնք յուզող հարցերու պարզաբանման եւ օժանդակել գործարար կապերու հաստատման: Նախարարը յոյս յայտնեց, որ գործարարները արդիւնաւէտ հանդիպումներ կ՛ունենան գործընկերներուն հետ, ինչ որ պիտի յանգեցնէ գործարարական միացեալ ծրագիրներու իրականացման:

Ձերբակալուած Է Պետական Եկամուտներու Կոմիտէի Նախկին Նախագահ Գագիկ Խաչատրեանը

Հայաստանի Հանրապետութեան ելեւմուտքի նախկին նախարար, Պետական եկամուտներու կոմիտէի (ՊԵԿ) նախկին նախագահ Գագիկ Խաչատրեանը եւ Կարէն Խաչատրեանը պաշտօնական դիրքի չարաշահման եւ առանձնապէս խոշոր չափերով գոյքի վատնումի կասկածով բերման ենթարկուած են Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան (ԱԱԾ) Քննչական բաժանմունք եւ ձերբակալուած: Այս մասին կը տեղեկացնէ Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան պաշտօնական կայքը:

Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան քննչական բաժանմունքը նախանցեալ օր խուզարկած էր Գագիկ Խաչատրեանին պատկանող բնակարանը, առանձնատունը, տարածքները, ինչպես նաեւ անոր հետ կապ ունեցող այլ անձերու տարածքներ:

Ըստ ԱԱԾ հաղորդագրութեան, նախաքննութիւնը կը շարունակուի:

www.aztagdaily.com

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Փութինի Հետ Հանդիպումէն Ետք. «Պատշաճ Բոլոր Քայլերը Պիտի Որդեգրենք Սոչիի Համաձայնութեան Հիմամբ Իտլիպի Մէջ Հանդարտութեան Ամրապնդման Համար» Կ՛ըսէ Էրտողան

Թուրքիոյ եւ Ռուսիոյ նախագահներ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան եւ Վլատիմիր Փութին Չորեքշաբթի օր հանդիպում մը ունեցան՝ քննարկելու համար Իտլիպի կացութիւնը:

Հանդիպումը տեղի ունեցաւ Ժուքովսքի միջազգային օդակայանին մէջ, ուր տեղի կ՛ունենար Ռուսիոյ օդանաւերու եւ անջրպետագնացութեան «ՄԱՔՍ-2019» տարեկան ցուցահանդէսը: Փութին Էրտողանին ներկայացուց Ռուսիոյ գերարդիական «Սու-57» օդանաւերը, այնպիսի պահու մը, երբ Թուրքիան ռուսական «Էս-400» հակաօդային պաշտպանութեան համակարգեր գնելուն համար դուրս մղուած է ամերիկեան «Էֆ-35» հալածիչներու ծրագիրէն:

Երկու ղեկավարները քննարկեցին Սուրիոյ վերջին զարգացումները, մասնաւորաբար Իտլիպի մէջ տիրող կացութիւնն ու հիւսիսային Սուրիոյ մէջ անվտանգութեան գօտի ստեղծելու թուրք-ամերիկեան ջանքերը:

Հանդիպումէն առաջ երկու նախագահները ներկայ գտնուեցան «ՄԱՔՍ-2019»-ի բացումին:

Էրտողան ընդգծեց երկու երկիրներուն միջեւ «սերտ ու անկեղծ երկխօսութիւն»-ը՝ յայտնելով, որ պատմական խոր ենթահողը ճամբայ հարթած է այսպիսի գործակցութեան մը: Ան ըսաւ, թէ Թուրքիա այցելող ռուս զբօսաշրջիկներուն թիւը մրցանիշ արձանագրած է: «Կը նախատեսենք, որ 2019-ին շուրջ 6 միլիոն ռուսեր այցելեն Թուրքիա», նշեց ան՝ աւելցնելով, որ Թուրքիոյ եւ Ռուսիոյ միջեւ առեւտուրը արդէն շրջանցած է 25 միլիառ տոլարը, սակայն նպատակը զայն 100 միլիառ տոլարի հասցնելն է:

Ռուսիոյ նախագահը իր թուրք պաշտօնակիցին հետ տրուած միացեալ մամլոյ ասուլիսի ընթացքին յայտնեց. «Էրտողանի հետ քննարկեցի Իտլիպի մէջ արձանագրուած զարգացումներուն վերաբերեալ միացեալ քայլերը, եւ անոր հետ համաձայնութիւն գոյացուցի Սուրիոյ մէջ ահաբեկիչներու որջերը փակելու համար պէտք եղած քայլերը որդեգրելու կարեւորութեան շուրջ, ինչպէս նաեւ համաձայնեցանք Սուրիոյ միութեան ու հողերու անձեռնմխելիութեան շուրջ»:

«Թուրքիան կը կրէ սուրիացի մեծաթիւ գաղթականներու ներկայութեան բեռը, եւ կը հասկնանք թրքական մտավախութիւնները», ըսաւ ան:

«Կը զօրակցինք հիւսիսային Սուրիոյ մէջ լարուածութեան մեղմացման ձգտող ջանքերուն», նշեց Ռուսիոյ նախագահը՝ ընդգծելով. «Սուրիոյ հետ Թուրքիոյ սահմանին վրայ անվտանգութեան գօտիի ստեղծումը լաւ պիտի ըլլայ Սուրիոյ հողային ամբողջականութեան համար»: Անոր համաձայն, ատիկա «պիտի նպաստէ Սուրիոյ գերիշխանութեան պահպանման»:

«Թուրքիոյ հետ քաղաքային ու զինուորական օդանաւերու արտադրութեան ոլորտի զարգացման ծրագիրներ ունինք», ըսաւ ան:

Էրտողան իր կարգին յայտնեց. «Այսօրուան Ռուսիա այցելութիւնս մեծ կարեւորութիւն ունի եւ մեծ խթան պիտի հանդիսանայ շարք մը կարեւոր հարցերու համար»:

«Մասնաւորաբար քննարկեցինք Իտլիպի մէջ Լարուածութեան մեղմացման գօտիի հարցը: Ցաւ կը զգանք, որ սուրիական ուժերը կը խախտեն համաձայնութիւնները, ինչ որ մեզի համար կը դժուարացնէ Սոչիի համաձայնութեան գործադրումը: Սուրիական գործողութիւնները դէպի Թուրքիա մեծ տեղահանութիւն յառաջացուցին եւ կը վտանգեն մեր ուժերը. չենք ուզեր, որ հարցը շարունակուի»:

«Սուրիոյ կառավարութեան Իտլիպի մէջ շղթայազերծած յարձակումները խախտեցին այն հանդարտութիւնը, որ Թուրքիան ու Ռուսիան հաստատած էին շրջանին մէջ», ըսաւ ան՝ աւելցնելով. «Պատշաճ բոլոր քայլերը պիտի որդեգրենք Սոչիի համաձայնութեան հիմամբ Իտլիպի մէջ հանդարտութեան ամրապնդման համար»:

«Եփրատի արեւելեան ափին վրայ քայլեր որդեգրեցինք, եւ կը յուսանք, որ յառաջիկայ հանդիպումները կը նպաստեն Սուրիոյ մէջ կացութեան կայունացման», յայտնեց Թուրքիոյ նախագահը:

Ժապհաթ Նուսրա Իտլիպի Մէջ Հակայարձակում Շղթայազերծած Է

Միւս կողմէ՝ «Նաշրա» լրատուական կայքը կը հաղորդէ, որ Ժապհաթ Նուսրան ու անոր դաշնակից զինեալ խմբաւորումները Չորեքշաբթի օր առաւօտեան Իտլիպի մէջ սուրիական բանակի դիրքերուն դէմ շղթայազերծած են հակայարձակում մը: Երկու կողմերուն միջեւ կ՛ընթանան բուռն բախումներ: Մինչեւ հիմա զինեալները չեն կրցած որեւէ նկատառելի յառաջխաղացք արձանագրել:

Զինեալ խմբաւորումները յարձակում գործած են սուրիական բանակի արձանագրած յառաջխաղացքին յաջորդած երկու օր տեւած հանդարտութենէն ետք:

Սուրիոյ Ժողովրդավարական Ուժերը 5-14 Քիլոմեթրով Պիտի Հեռանան Թուրքիոյ Հետ Սահմանէն

Սուրիոյ ժողովրդավարական ուժերը յայտարարեցին, թէ իրենց ուժերը անվտանգութեան գօտիի ստեղծման շուրջ թուրք-ամերիկեան համաձայնութեան հիմամբ 5-14 քիլոմեթրով պիտի հեռանան Թուրքիոյ հետ սահմանէն:

Քրտական ղեկավարութեամբ ուժերը նշեցին, որ այդ գօտին պիտի ներառէ գիւղական շրջաններ եւ զինուորական դիրքեր:

Թուրքիան Հետաքրքրուած Է Ռուսական «Սու-35» Եւ «Սու-57» Կործանիչներով

Ռուսիոյ զինուորական-թեքնիք համագործակցութեան դաշնակցային ծառայութեան տնօրէն Տմիթրի Շուկայեւ Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողանի Ռուսիա կատարած այցելութենէն ետք յայտարարած է, թէ Թուրքիան մեծապէս հետաքրքրուած է ռուսական «Սու-35» եւ «Սու-57» հալածիչներով: Այս մասին կը հաղորդէ թրքական «Կազեթա տուվար» լրատուական կայքը:

Շուկայեւ յայտնած է, որ Թուրքիան տակաւին յստակ որոշում չէ տուած, սակայն խորհրդակցութիւններ տեղի ունեցած են:

«Բանակցութիւններու մասին խօսելու գծով կանուխ է, Թուրքիոյ կողմէ տակաւին դիմում չէ եղած», նշած է ան:

Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան երեքշաբթի օր Մոսկուայի մէջ մասնակցած էր «ՄԱՔՍ-2019» միջազգային տօնավաճառի բացման արարողութեան, որուն ընթացքին անոր ներկայացուած էին ռուսական հինգերորդ սերունդի «Սու-57» եւ չորրորդ սերունդի «Սու-35» հալածիչները:

WWW.AZTARAR.COM

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

Ս. Աստուածածնայ Վերափոխման Տօնի Նշում

Քեսապի մէջ Ս. Աստուածածնի Վերափոխման տօնը եզրափակուեցաւ երեքշաբթի, 19 Օգոստոս 2019-ին, Գարատուրանի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, Բերիոյ հայոց թեմի առաջնորդ Մասիս եպս. Զօպուեանի հանդիսապետութեամբ տեղի ունեցած ս. պատարագով:

Օրուան պատարագիչն էր Նարեկ քհնյ. Զերենցեան, իր մասնակցութիւնը բերաւ Մաշտոց քհնյ. Արապաթլեանը: Արարողութեան ներկայ էին նաեւ Ազգ. վարչութեան անդամ Գուրգէն Գալուստեանը եւ Քեսապի Հայ կաթողիկէ համայնքի վարդապետ հայր Նարեկ Լուիսեանը:

Ս. Աստուածածնայ Վերափոխման տօնին առիթով կատարուած ուխտագնացութիւնը իր աւարտին հասաւ Մասիս եպս. Զօպուեանին ուղղած պատգամով:

Սրբազան հայրը եզրափակելով՝ ըսաւ, որ մեր բոլորին մաղթանքն է սուրիական բանակին յառաջխաղացքին իբրեւ արդիւնք՝ ազատագրուած տեսնել նաեւ Եագուպիէն եւ յառաջիկայ տարիներուն Ս. Աննայի տօնը յիշատակել տեղւոյն Ս. Աննա եկեղեցւոյ մէջ: Ապա աւելցնելով՝ ըսաւ, որ մեր ուխտը կ՚ամբողջանայ այն ատեն, երբ մենք կ՚այցելենք նաեւ այլ շրջաններու՝ Ճեզիրէի, Թել Ապիատի, Ղընեմիէի, Եագուպիէի եւ Տէր Զօրի մեր եկեղեցիները:

Պատարագի աւարտին հոգեհանգստեան արարողութիւն կատարուեցաւ, որմէ ետք եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ խաղողօրհնէք տեղի ունեցաւ:

Հանդիսապետութեամբ Յունաստանի հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ արք. Խաչերեանի, 18 Օգոստոսին Ս. Աստուածածնայ Վերափոխման տօնին առիթով Թեսաղոնիկէի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ մատուցուեցաւ հանդիսաւոր պատարագ, եւ կատարուեցաւ խաղողօրհնէք: Ս. պատարագը մատուցեց Թեսաղոնիկէի հովիւ Ստեփանոս վրդ. Փաշայեանը:

Օրուան պատգամը յղեց սրբազան հայրը, որ բացատրեց ու խօսեցաւ սրբութեան ու մաքրութեան գաղափարի մասին, համեմատելով Ս. Կոյսին կեանքը, որպէս տիպարի ու օրինակելի անձնաւորութեան: Առաջնորդը մանրամասնօրէն անդրադարձաւ տարբեր եկեղեցիներու եւ մեր եկեղեցւոյ աստուածաբանութեան Ս. Կոյս Մարիամ Աստուածածինի վերաբերեալ՝ շեշտելով, որ Աստուածամայրը՝ որպէս կենդանի աղբիւր, մաքուր անօթ եւ լուսաւոր ամպ, մեր մէջ պէտք է միշտ ներկայութիւն դառնայ, որովհետեւ անոր միջոցով է, որ բոլորս ճանչցանք զԱստուած, որուն միջոցով Աստուած հաճեցաւ Անոր մէջ ծնիլ: Սրբազանը ըսաւ, որ Ան եղաւ առաջին անձնաւորութիւնը, որ ուրախութեամբ գիտցաւ, թէ իրմէ ծնածը Աստուած է, Աստուծոյ Որդին է, աւելցնելով, որ մենք Աստուածամայրը չէ՛, որ կը պաշտենք, այլ կը մեծարենք ու խորապէս մեր յարգանքի տուրքը կը մատուցենք անոր եւ կը խնդրենք իրմէ, որ բարեխօսէ մեզի համար իր Միածին Որդիին մօտ, որպէսզի մեր մեղքերը ներէ ու մեր բոլորին իր օրհնութիւնն ու շնորհքը պարգեւէ: Սրբազանը կոչ ուղղեց յատկապէս ու մասնաւորաբար մեր երիտասարդ սերունդին, որպէսզի իրենց զաւակները քրիստոնէական ու հայեցի դաստիարակութեամբ դաստիարակեն, հայապահպանման ու հայակերտումի աննկուն կամքով պատրաստեն, քրիստոնէաբար ապրին՝ բարոյական բարձր ու առողջ սկզբունքներով առաջնորդուելով, հայօրէն կառչած մնան ազգային արժէքներուն՝ հեռու մնալով այլասերիչ հոսանքներէ, շեշտելով, որ Աստուածամայրը որպէս յաւերժ սրբութիւն, բոլոր ժամանակներէն աւելի այսօր մանաւանդ, մեր առօրեայ կեանքին մէջ պէտք է տիրական ներկայութիւն դառնայ՝ որպէս տիպար սրբութեան, պարզութեան եւ հաւատարմութեան:

Քարոզի աւարտին սրբազանը անդրադարձաւ նաեւ ազգային պատկանելիութեան ու ինքնութեան մասին՝ շեշտը դնելով, որպէս եկեղեցի, ազգ, հայրենիք եւ սփիւռք միասնականութեան ոգիով, ամուր կեցուածքով ամէն տեսակի դժուարութիւններուն ու մարտահրաւէրներուն դիմաց կանգուն մնալու:

Պատարագի աւարտին կատարուեցաւ խաղողօրհնէք:

Սփիւռքահայ Գրականութեան Նուիրուած Ձեռնարկներ

23-25 Յուլիսին Լիզպոնի մէջ տեղի ունեցան սփիւռքահայ գրականութեան նուիրուած երկու ձեռնարկներ:

Օժանդակութեամբ «Գալուստ Կիւլպէնկեան» հիմնարկին, առաջին ձեռնարկը տեղի ունեցաւ Փորթուգալի մայրաքաղաքի Կաթոլիկ համալսարանին մէջ, որ նիստ մըն էր եւ մաս կը կազմէր Արդի լեզուի ընկերակցութեան միջազգային համաժողովին: Այս տարուան խորագիրն էր՝ «Վերյիշելով կորսուած ձայներ»: Գլխաւոր արծարծման նիւթն էր՝ «Վերականգնելու մարդկութեան կորսուած ձայները»:

«Կայսրութիւն, ազգ, սփիւռք. հայեացք մը հայկական փորձառութենէն» խորագրեալ նիստը քննարկեց Յակոբ եւ Վահէ Օշականներուն գրական գործերը: Հայր եւ որդի Օշականներու ապրած կեանքը միասնաբար կը ծաւալի ամբողջ քսաներորդ դարու տեւողութեամբ: Իսկ գրական եւ քննադատական արտադրութիւնը կ՛արձանագրէ սահմանները կայսերական, ազգային եւ սփիւռքեան նախագիծներուն: Նիստը վերլուծեց երկու գրողներուն յետագիծերը, ինչպէս նաեւ՝ անոնց ընդմէջէն տարածուող բարդ գրական կապակցութիւնները:

Նիստը վարողն էր Միշիկընի համալսարանի հայագիտական բաժինէն Կարէն Ճալլաթեանը, որ շեշտեց կատարուածին առանձնայատկութիւնը՝ հաստատելով, որ առաջին անգամն է, որ Արդի լեզուի ընկերակցութեան նիստ կը գումարուի Յակոբ եւ Վահէ Օշականներուն մասին: Ան յոյս յայտնեց, որ ասիկա կը նպաստէ օշականեան ուսումնասիրութիւններու յառաջխաղացումին, բան մը, որ իր հերթին պիտի առաջնորդէ նոր տեսանկիւններու՝ Օսմանեան կայսրութեան մէջ հայ-թրքական յարաբերութիւններուն, սփիւռքի գրականութեան յատկանիշներուն եւ կարելիութիւններուն, ինչպէս նաեւ կորուստին, վերապրումին եւ վերյիշումի մտածողութիւններուն մէջ:

Առաջին զեկուցողն էր Լոնտոնի «Քուին Մերի» համալսարանէն Նանոր Քեպրանեանը, որ ներածական իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ այն անտեսանելիութեան, որուն դատապարտուած է սփիւռքի հայերէն գրականութիւնը ամերիկեան համալսարանական աշխարհին մէջ: Նման անտեսանելիութիւն բնական երեւոյթ է, որովհետեւ անիկա դուրս է յետ գաղութատիրական, յետ օսմանեան, Միջին Արեւելքի, ինչպէս նաեւ ցեղային եւ տարածաշրջանային ուսմանց սահմաններէն: Քեպրանեանը ապա մեկնաբանեց Յակոբ Օշականի գրականութիւնը՝ իբրեւ համակերպուելու մերժում:

Կարէն Ճալլաթեանը առաջարկեց ընթերցում մը՝ Վահէ Օշականի «Հրուանդան» անաւարտ եւ անտիպ պատմական վիպաշարէն, յայտնելով, թէ ան ինչպէ՛ս վերստին կը գրէ Յակոբ Օշականի «Մնացորդաց»-ը՝ սփիւռքեան ենթահողէն մեկնած: Հեղինակը, այսպիսով, կ՛ընծայէ հազուադէպ տեսանկիւն մը՝ հայ ժողովուրդի կայսրութենէն ազգ եւ ազգէ ալ սփիւռք անցումները բնորոշելու առումը:

Քալիֆորնիոյ համալսարանէն Յակոբ Կիւլիւճեանը ներկայացուց երրորդ զեկոյցը՝ փորձարկելով բաղդատական ընթերցում մը Նիկողոս Սարաֆեանի եւ Վահէ Օշականի բանարուեստներուն միջեւ:

Եզրափակիչ ելոյթը ունեցաւ Պոսթընի համալսարանէն Թալին Ոսկերիչեանը՝ խորհրդածելով Վահէ Օշականի հայերէն սփիւռքեան գրականութեան մասին: Ան վերլուծեց հեղինակին 1962-ին արտայայտած «Մեծ հօրդ գերեզմանաքարին վրայ փոքեր պիտի խաղաս, եթէ գրող ես» խօսքը՝ ուշադրութիւն դարձնելով գրականութեան մէջ վտանգին ընդառաջ երթալու արարքի բազմաշերտութեան, որ կը յատկանշէ այն, որ Վահէ Օշական կոչած էր «սփիւռքի զգայնութիւն»:

26 Յուլիսին, Արդի լեզուի ընկերակցութեան համաժողովին ծիրին մէջ, «Գալուստ Կիւլպէնկեան» հիմնարկը ցուցադրեց Հրայր Անմահունիի «Վահէ Օշական. միջնարար» փորձառարական վաւերագրական ժապաւէնը, որ ցուցադրուած է նաեւ Երեւանի մէջ՝ Հայաստանի ամերիկեան համալսարանին եւ Միրզոյեան գրադարանին, Լոս Անճելըսի մէջ՝ Քալիֆորնիոյ համալասարանի եւ «Ապրիլ» գրատան, Փարիզի մէջ՝ Արեւելեան լեզուներու եւ քաղաքակրթութիւններու ազգային հաստատութեան, ինչպէս նաեւ Մոնրէալի Համազգայինի մասնաճիւղին մէջ:

Շարժապատկերը կը մէկտեղէ քաղուածքներ Վահէ Օշականի բանաստեղծութենէն, Օհաննէս Սալիպեանի կողմէ կատարուած անոնց ելեկտրոնային ձայնագրութիւնները՝ Մարկ Նշանեանէն, Գրիգոր Պըլըտեանէն, Գրիգոր Շահինեանէն, նոյնիսկ՝ Օշականի վերլուծութիւններէն: Արդիւնքը գրաւիչ եւ տեղեկատուական գործ է՝ հարուստ համադրութիւն լեզուի, պատկերի, ձայնի, քննողական ակնարկի եւ կենսագրական պատումի:

Ս. Աստուածածինը՝ Հայ Եկեղեցւոյ Շարականներու Ճամբով

Նախաձեռնութեամբ Սան Ֆրանսիսքոյի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հովիւին եւ հոգաբարձութեան, «Ս. Աստուածածինը հայ եկեղեցւոյ շարականներու ճամբով» նիւթը ներկայացուց Արեւմտեան թեմի առաջնորդական փոխանորդ Թորգոմ եպս. Տօնոյեան: Հանդիսութիւնը տեղի ունեցաւ 16 Օգոստոսին, «Խաչատուրեան» Հայ կեդրոնի «Սարոյեան» սրահին մէջ:

Երեկոյթին բացման խօսքը կատարեց Հրակ Պարտիզպանեան. ան մասնաւորապէս անդրադարձաւ օրուան խորհուրդին եւ սրբազան հօր կենսագրական գիծերուն. «Ս. Աստուածածնայ Վերափոխման տօնը բոլորիս սիրտին մէջ իւրայատուկ տեղ կը գրաւէ: Յատկապէս այս ամսուան խաղողը տարբեր համ ու հոտ կ՛ունենայ, որովհետեւ կը զգանք Աստուածամօր օրհնութիւնը անոնց վրայ: Եւ այսօր, այս գեղեցիկ առիթը ունինք մեզի հետ ունենալու մեր թեմի առաջնորդական փոխանորդը, որպէսզի ներկայացնէ ու մեզի սորվեցնէ Ս. Աստուածածինը հայ եկեղեցւոյ շարականներու ճամբով: Առաջին առիթն է այսօր, որ պիտի ճանչնանք Ս. Աստուածամայրը մեր գեղեցիկ շարականներու ճամբով»:

Թորգոմ սրբազանը նախ խօսեցաւ Աստուածածինի մակդիրներուն մասին, ապա արտայայտուեցաւ շարականներու հնութեան ու շարականներուն՝ Աստուածածինի զգացումներն ու ապրումները լաւագոյն ձեւով արտայայտելուն մասին: Ի վերջոյ սրբազանը խօսեցաւ Աստուածամօր եւ Յիսուսի՝ մայր ու զաւակի յարաբերութեան մասին:

Սրբազան հայրը խօսեցաւ, երգեց եւ նուագեց իր հրամցուցած շարականներն ու մեղեդիները ապրելով եւ ապրեցնելով ներկայ հանրութիւնը: Ան խոր ապրումներով մեկնաբանեց տասնեակ մը շարականներ, ինչպէս՝ «Վարանիմք Ի Մեղաց», «Անթառամ ծաղիկ», «Այսօր ժողովեալ», «Ո՞ւր ես, մայր իմ», «Խնկի ծառին նման ես», «Զանճառելի լուսոյ Մայր»:

Մելիքեան Եղբայրներու Անուան Կրթանպաստի Հիմնադրամ՝ Ֆրեզնոյի Հայագիտականին

Քալիֆորնիոյ նահանգային համալսարանի Ֆրեզնոյի մասնաճիւղին մէջ գործող Հայագիտականի ծրագիրի վարիչ փրոֆ. Պարլօ Տէր Մկրտիչեան կը հաղորդէ, թէ վերջերս հաստատուած է Մելիքեան եղբայրներու անուան կրթանպաստի հիմնադրամ մը, որ պիտի աջակցի համալսարանին հայագիտականին կարիքաւոր ուսանողներուն:

Հիմնադրամը հաստատուած է շնորհիւ նոյն համալսարանէն շրջանաւարտ ՃէյմզՄելիքեանի կատարած 5100 տոլարի նուիրատուութեան:

«Ջաւախք՝ Գոյներու Աշխարհ» Փառատօնը

Կազմակերպութեամբ «Ջաւախքին աջակցութիւն» հիմնադրամին եւ «Սփիւռքահայ ուսանողներու խորհուրդ» ՈՒՀԿ-ին, աջակցութեամբ Հայաստանի կրթութեան, գիտութեան, մշակոյթի եւ մարզական նախարարութեան, 8-11 Օգոստոսին տեղի ունեցաւ «Ջաւախք՝ գոյներու աշխարհ» փառատօնը:

Փառատօնի առաջին օրերուն հայ եւ վրացի 30 երիտասարդ նկարիչները Թիֆլիսէն, Ախալցխայէն, Ախալքալաքէն, Նինոծմինդայէն, Երեւանէն, Աբովեանէն, Հրազդանէն եւ Գիւմրիէն, բաժանուելով չորս խումբերու, իրենց ղեկավարներուն՝ ջաւախեցի նկարիչներ

Վիկտոր Յովհաննէսեանի, Ալեքսանդր Իգիթխանեանի, Համլեթ Արոյեանի, Մնացական Ղալաչեանի հետ այցելեցին Ջաւախքի տեսարժան վայրերը եւ պատմամշակութային կոթողները ու կտաւին յանձնեցին զանոնք:

11 Օգոստոսին Ախալցխայի Վահրամ Գայֆեճեանի անուան ստեղծագործողներու միութեան մէջ կայացաւ «Ջաւախք՝ գոյներու աշխարհ» փառատօնի ցուցահանդէսը՝ ներկայութեամբ ՋԱՀ-ի պատուիրակութեան եւ գլխաւորութեամբ հոգաբարձուներու խորհուրդի նախագահ Սօս Սահակեանի, նաեւ Հայաստանէն, Վրաստանէն եւ Ռուսիայէն բազմաթիւ հիւրերու:

Սօս Սահակեան նկատել տուաւ, որ պատահական չէ փառատօնի կայացումը Ախալցխայի մէջ, ուր ծնած են յայտնի հայ նկարիչներ, ինչպէս՝ Վարդգէս Սուրէնեանց, Վահրամ Գայֆեճեան, Յակոբ Կոջոյեան եւ այլն, աւելցնելով, որ ծրագրած են կազմակերպել ամէնամեայ դրութեամբ կերպարուեստի փառատօն:

ՋԱՀ-ի հոգաբարձուներու խորհուրդի նախագահ Սօս Սահակեանի 70-ամեակին առիթով նկարիչները միասնաբար մէկ կտաւի վրայ անոր դիմանկարը պատկերելով՝ նուիրեցին իրեն:

Ցուցահանդէսի աւարտին փառատօնին մասնակիցները ստացան պատուոյ գիրեր, իսկ երեք նկարիչներ ստացան նաեւ մրցանակներ:

ԱՅԼԱԶԱՆ

Ուղեղին Գործունէութիւնը Խթանող Ուտելիքներ

Բոլորս ալ գիտենք, թէ որքանո՛վ մեր որդեգրած սննդամթերքը կ՛ազդէ մեր առողջութեան, ինչպէս նաեւ մեր գործարաններու առողջ կամ վատ գործունէութեան վրայ: Այս սիւնակով կը ներկայացնենք ցանկը այն սննդամթերքներուն, որոնք դրական ազդեցութիւն կը գործեն մեր ուղեղին առողջ գործունէութեան:

1.- «Լաւ» ճարպերով հարուստ աւոքատոն

2.- Ճակնդեղը

3.- Պրոքոլին

4.- Կարոսը (սելըրի)

5.- Հնդկընկոյզի իւղը

6.- Սեւ տուրմը

7.- Հաւկիթի դեղնուցը

8.- Ձէթը

9.- Խնկունին

10.- Սալմոն ձուկը

Այս տասնեակին կու գան աւելնալու՝ ընկոյզը, կարմիր կամ սեւ չոր լուբիան, շոմինը, ամբողջական հատիկները, քրքումը, հատապտուղները:

«Լաւ» իւղերով, կենսանիւթերով եւ հանքայիններով հարուստ վերը նշուած բոլոր ուտեստները մեր սննդականոնին աւելցնելով եւ հետեւողական ձեւով սպառելով՝ կ՛ապահովենք մեր ուղեղին առողջ գործունէութիւնը՝ մինչեւ խոր ծերութիւն:

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԵՐԳԻՃԱՆԿԱՐԸ

ՇԱԲԹՈՒԱՆ SUDOKU-Ն

3				8				6
	1				6		2	
		4	7			5		
	4			1		9		
6			2		4			1
		3		6			5	
		8			3	6		
	2		4				1	
5				2				7

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ

Մասիսն Ի Վեր

Երբ օրօրօցում աչքս բացի՝ Մասիս սարերն հեռում տեսայ,
Գերուած տեսայ ու ես լացի, Հայոց ցաւերն հեռում տեսայ,
Ա՛խ, ես մանկուց երազեցի սուրալ ազատ Մասիսն ի վե՛ր,
Հովտում այրուող սիրտս բացի, բայց հով սարե՛րն հեռում տեսայ:

Ա՛խ, ասացին ճամբայ չըկայ քարերն ի վեր, ի վեր Մասիս,
Կ՚ընկնի վիհերն ով բարձրանայ սարերն ի վեր, ի վեր Մասիս,
Մենակ դու չես սիրտ իմ կարօտ, աչքդ յառել Մասիսն ի վեր,
Ժողովուրդս է ձգտել յաւերժ դարերն ի վեր, ի վեր Մասիս:

Միթէ՞ իրաւ անհաս ես դու, ա՛խ, իմ երազ Մասիսն ի վեր,
Միթէ՞ մի օր չեմ հասնելու աստեղնահաս Մասիսն ի վեր,
Նախահայրս է սանդուխք դրել աստղերն ի վե՛ր, ի վեր Մասիս,
Ա՛խ, միթէ՞ չեմ համբուրուելու իմ աստղի հետ Մասիսն ի վեր:

Ա՛խ, չէ՛, նա է յոյսիս ճամբան՝ քարերն ի վե՛ր, ի վեր Մասիս,
Թո՛ղ ամպ ու շանթ գլխիս ոռնան սարերն ի վեր, ի վեր Մասիս,
Կը տանեմ սիրտս վիրաւոր որպէս դրօշ Մասիսն ի վեր,
Թէկուզ մահով կը բարձրանամ դարե՛րն ի վեր, ի վեր Մասիս:

Յովհաննէս ՇԻՐԱԶ